

Таиров Хайриддин Рахманалиевичтин “КАДАМЖАЙ РАЙОНУНУН ТАРЫХЫ” аттуу 07.00.02. – Ата Мекен тарыхы адистиги боюнча тарых илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алууга сунушталган диссертациялык ишине расмий биринчи оппонент, тарых илимдеринин доктору, профессор Б.К. Абытовдун
ПИКИРИ

Эгемендүү жана көз карандысыз Кыргыз Республикасынын тарыхнаамасынын көйгөйлүү маселелеринин бири, ар түрдүү себептер менен “унутта калып”, кеңири изилденбей калган элет жерлеринин, өлкөнүн жалпы өнүгүүсүнө өзгөчө салым кошкон райондордун тарыхы болуп эсептелет. Кыргыз тарыхчылары көз каранды эместиктин жылдарында ошол “актай калган” барактарды толуктап, бир катар шаарлардын, облус, райондордун тарыхын терең, кенен изилдеп, алардын тарыхый бейнесин түзүүгө жетише алдык. Булардын катарында, биздин республика эле эмес, мурдагы бүткүл ССР Союзуна даңазасы чыккан, тарыхый-географиялык жактан стартегиялык мааниге ээ болгон аймакта жайгашкан, даңазалуу, коргоо жаатында абдан зор мааниге ээ болгон эки комбинаттын эгедери болгон, кадимки Кадамжай районунун тарыхы, кеч болсо да диссертациялык деңгээлде изилдөөгө алынган кубанарлык көрүнүш.

Диссертациянын актуалдуулугун төмөндөгүдөй негиздемелер аркылуу аныктаган:

- диссертациялык иш Кадамжай районунун Кеңеш доорундагы жана эгемендүүлүктүн жылдарындагы тарыхына, райондун түзүлүшү жана административдик-аймактык, чек аралык бөлүнүшүнө жана өнүгүүсүнө арналган;
- кыргыз тарыхнаамасында Совет доорундагы жана постсоветтик мезгилдеги көптөгөн райондордун, шаарлардын тарыхы, алардын өнөр жайы жана айыл-чарбасынын өнүгүшү жетишээрлик деңгээлде изилденген эмес. Бул да теманын актуалдуулугун айгинелейт;
- аталган аймакта көмүр өндүрүү Кыргызстандын эле эмес, Борбор Азия өлкөлөрүнүн өндүрүшүнө жана экономикасына тийгизген таасирлерин, жергиликтүү жумушчулар табынын калыптанышын жана шаардын социалдык-экономикалык, маданий өнүгүүсүн ырааттуу изилдөөгө, шаарды өнүктүрүүнүн перспективаларын ачууга багытталган;
- учурдагы Кадамжай району администрациялык-аймактык жааттан караганда стратегиялык жактан өлкө үчүн маанилүү болгон Баткен облусунун курамына кирет, анын олуттуу аймагын камтыгандыгы менен актуалдуу экени шексиз;

➤ Кыргызстандын эле эмес Советтер Союзунун коргонуу жөндөмдүүлүгүнүн, экономикасынын өнүгүүсүнө зарыл болгон дүйнөлүк эталонго айланган сымал жана сурьма комбинаттарынын тарыхы дээрлик изилденбегендиктен, аталган маселени ар тарарптуу изилдөөгө багытталган;

➤ өлкөнүн 2040-жылга чейинки туруктуу өнүктүрүүнүн улуттук стратегиясына шайкеш, аймактарды заман талабына шайкеш, узак мөөнөттүү өнүгүү программаларын илимий жана тастыкталган көз караштардын негизинде өнүктүрүү каралган. Бүгүнкү күндө аймак таануу багытындагы илимий эмгектердин маанилүүлүгү түздөн-түз Кыргыз Республикасынын өнүгүү тарыхы менен байланышта. Өлкөнүн стратегиялык өнүгүү багытын аныктоодо аймактардын өнүгүүсүнө да чоң маани берилүүдө. Диссерант иликтөөгө алган Кадамжай районунун 1938-2024-жылдардагы тарыхы менен тыгыз байланышта болгон өнөр жайы өнүккөн район катары каралат;

➤ райондун курамындагы Кадамжай, Айдаркен шаарчаларына Президенттин буйругу менен 2012-жылы шаар статустары берилген. Демек мамлекеттин аймактарды өнүктүрүү саясатына ылайык, аталган шаарлардын тарыхын комплекстүү изилдөө бүгүнкү күндөгү актуалдуу маселелердин бири экендиги шексиз;

➤ өлкөнүн аймактарынын тарыхын изилдөө ишинде Кадамжай районунун калыптанып, өнүгүү тарыхын изилдөө иши буга чейинки тарыхнаамалык эмгектердин атайын изилдөө объектиси болгон эмес, ошондуктан аймак таануу багытындагы тарыхнаамалык эмгектерди толуктамакчы;

➤ Кадамжай району стратегиялык жактан өзгөчө макамга ээ Баткен облусунун аймагында жайгашкандыктан, областтын административдик субъектиси комплекстүү изилдөөнү талап кылаары да мезгил талабы экендиги шексиз;

➤ изилдөөгө алынган райондун аймагында Кыргызстандын өнөр жайынын тарыхындагы кен иштетүүчү ири ишканалар орун алган. Райондун Кеңеш доорундагы калыптануу, өнүгүү этаптарынан баштап, эгемендүүлүк мезгилдеги пландуу өнүгүүдөн базар экономикасына өтүү учурундагы коомдук-саясий, экономикалык трансформациялануусунун тарыхый өнүгүү жараянын илимий изилдөөгө алуу азыркы актуалдуу маселелердин бири катары эсептелет.

Жогоруда көрсөтүлгөн жагдайлар теманын актуалдуулугун мүнөздөйт, изденүүчүнүн диссертациясын өз алдынча аткарылган иш катары баалоого болот.

2. Илимий жоболордун, жыйынтыктардын жана сунуштардын негизделишинин деңгээли.

Диссерант өзүнүн илимий ишинде изилдөө материалдарын тандап алган методологиялык жана усулдук ыкмалар аркылуу талдоонун натыйжасында төмөндөгүдөй илимий жаңылыктар киргизилген:

❖ Кадамжай районун тарыхы биринчи жолу диссертациялык изилдөөнүн объектиси болду;

❖ Райондун Кеңеш жана эгемендүүлүк доорун изилдөөдө анын тарыхы, экономикалык жактан өнүгүүсү жана перспективалары боюнча бир топ архивдик тарыхый булактар, расмий маалыматтар, талаа материалдары алгачкы ирет илимий айлампага киргизилди;

❖ Кадамжай районунун түптөлүшү, калыптанышы, өнүгүүсү, анын өз алдынча район болуп түзүлүшү, административдик-аймактык калыптанышы, өз мезгилинде туура чечим болгону аныкталды;

❖ СССРдеги жана республикадагы түстүү металл өндүрүү боюнча ири ишканалардан болгон сурьма жана сымап чыгарган Кадамжай жана Айдаркен комбинаттарынын райондун, облустун, республиканын өнөр-жайынын өнүгүүсүнө кошкон зор салымы аныкталды;

❖ Кадамжайдагы сымаптын дүйнөлүк запастын бештен бир бөлүгүн түзгөндүгү, Кадамжай сурмасы 1995-жылы, Брюссельдеги көргөзмөдө бүткүл дүйнөлүк эталонго айланганы, райондун сурмасы, сымабы дүйнөнүн 40 ашык өлкөсүнө экспортолуп, өлкөгө чоң киреше алып келип турганы аныкталды;

❖ Кадамжай районундагы стратегиялык кен байлыктар сурьма менен сымап, аны өндүрүү СССРдин коргоо жаатындагы сурмага жана сымапка болгон муктаждыгын камсыз кылгандыгы такталды;

❖ Кадамжай району менен коңшулаш Өзбекстандын Вуадиль районунун ортосундагы чек араларын тактоо маселеси, бүгүнкү күнгө чейин уланып, 2023-жылы Кыргызстан менен Өзбекстандын ортосундагы чек араны тактоо боюнча түзүлгөн келишимдин негизинде Кадамжай районуна бир айыл 241га жери жана 1300дөй кишиси менен аталган районго өткөндүгү такталды;

❖ Кадамжай районунун Кеңеш доорунда экономикасы өнүккөн өзгөчө, тамеки, пахта, картошка, жашылча, мөмө-жемиш өндүрүүдө жакшы ийгиликтерди жараткан райондордун бири болгону аныкталды;

❖ Кадамжай району эгемендүүлүк жылдарында рынок экономикасына өтүүнү баштан кечирип, кыйын-кезең убактарды баштан кечирип, учурда ишкердиктин ар түрдүү формалар өнүгүп жаткандыгы такталды;

❖ акыркы жылдары райондо кайрак жерлерди сугатка айландыруу жаатында алгылыктуу иштери болуп жатканы такталды;

❖ учурдагы Кадамжай районунда нефть, газ, көмүр өндүрүү, аларды кайра иштетүүчү заводдору иштеп жатканы, Бел-Алмада көмүр кени өлкөнүн муктаждыгын камсыз кылууга аракет кылып жатканы, райондун, анын аймагындагы чакан шаарлардын инфраструктурасы күн өткөн сайын жакшырып бара жатканы аныкталды;

❖ диссертант тарабынан чыгарылган жыйынтыктар, изилөөнүн материалдарын комплекстүү талдоонун натыйжасында илимий жактан негизделген.

3. Диссертацияда чыгарылган жыйынтыктын (илимий жобонун) корутундусунун негиздүүлүгү жана ишенимдүүлүгү.

Диссертант илимий изилдөөсүндө чыгарган тыянактардын негиздүү жана илимий жактан так болушун камсыздап, булак катары колдонулган маалыматтарды жыйнап, ар тараптуу анализдеп, иреттеп, системалуу нукка салган. Тиешелүү маалыматтарды, булактарды жыйноодон баштап, талдоо, теориялык жактан жалпылоо деңгээлинде илимий изилдөөгө шайкеш жана туура ыкмаларды колдонгон. Илимий изилдөөдө жарыяланган архив материалдары, расмий документтер, мурда жарык көргөн илимий эмгектер, эл арасынан топтолгон, окуялардын катышуучуларынын маалыматтары колдонулган.

Каралып жаткан диссертациялык иште “Кенчилердин району” аталган Кадамжайдын өндүрүш борбору катары калыптануу тарыхы, анын өнүгүшүндөгү өнөр жайдын орду илимий негизде комплекстүү түрдө алгачкы жолу изилденген. Кеңеш доорунун жана эгемендүүлүк мезгилинде аталган райондо көмүр, сымап, сурма казып алуу өнөр жайынын, алардын социалдык-экономикалык жана маданий өнүгүшүнө тийгизген таасири далилдүү чагылдырылган. Эгемендүүлүктүн алгачкы жылдарында район калкынын жашоо деңгээлинин төмөндөшү жана анын негизинде ички жана тышкы миграциянын өсүшүнүн себептери, Кадамжай районунун социалдык-экономикалык өнүгүшү тууралуу так жана далилдүү илимий жыйынтыктар чыгарылган. Негизинен илимий тыянактары бай илимий адабияттар менен тарыхый булактарга таянуу менен берилген. Каралып жаткан иштин илимий жыйынтыктарынын негиздүүлүгүн жана ишенимдүүлүгүн көрсөтүп турган төмөндөгү жыйынтыктарды белгилөөгө болот:

1-жыйынтык. Кадамжай районунун Кеңеш доорундагы жана эгемендик мезгилдериндеги тарыхы өз алдынча комплекстүү атайын изилдөө болуп эсептелет (3-4-бан);

2-жыйынтык. Кадамжай районун Кеңеш жана эгемендүүлүк мезгилиндеги изилдөө багыты боюнча жазылган тарыхнаамалык эмгектерге анализ жасалып, райондун тарыхы, экономикалык жактан өнүгүүсү жана перспективалары боюнча бир катар жаңы тарыхый булактар, архивдик маалыматтар алгачкы ирет илимий айлампага киргизилген (1- бан);

3-жыйынтык. Кадамжай районунун административдик-аймактык түзүлүшүнүн Кеңеш мезгилиндеги калыптануу тарыхына, экономикалык өнүгүү багыттарына – айыл чарбасынын, өнөр жайынын, ишкердиктин – тарыхый булактардын, статистикалык маалыматтардын негизинде комплекстүү изилдөөгө алынып, жыйынтыктар чыгарылган (3-бан);

4-жыйынтык. Кадамжай кендеринен казылган сурма, сымап Россия, Казахстан, Европа өлкөлөрүнүн коргоо заводдорду камсыздоого жеткирилип турган. Ошону менен бирге Кадамжай Борбордук Азияда сурма, сымап казуу башталган эң алгачкы аймак катары каралган (3-4-бан);

5-жыйынтык. Эгемендүүлүк мезгилиндеги райондун айыл чарбасынын, өнөр жайынын, жеке, чакан ишкердиктин, деги эле Кадамжай районунун жалпы экономикалык абалы, статистикалык маалыматтардын негизинде комплекстүү изилдөөгө алынып, өнүгүү перспективаларына анализ кылынган (4-бан).

6-жыйынтык. Тоо-кен өнөр жайлары райондун социалдык-экономикалык жана маданий өнүгүүсүнө, инфраструктуралык түзүмдүн жакшырышына өбөлгө түзгөндүгү аныкталган (3-4-бан).

4. Диссертациялык иштеги илимий жыйынтыктардын (жоболордун), корутундулардын жаңычылдыгынын деңгээли.

Каралып жаткан теманын илимий жыйынтыктарынын жаңычылдык деңгээли катары төмөнкүлөрдү белгилеп кетүүгө болот:

1-жыйынтык. Кеңеш доорунун тарыхнамасында Кыргызстандын ири, олуттуу райондорунун тарыхына анча көңүл бурулбаганы менен эгемендүүлүктүн тарыхнаамасында элеттик айрым шаарлар, райондор боюнча изилдөөлөр орун алып, айрым райондор, чакан шаарлар тууралуу учкай болсо да изилдөөлөр болгону талашсыз. Кадамжай районунун пайда болуу, калыптануу, өнүгүү тарыхы, ички, тышкы чек ара маселелерин илимий таризде ар тараптуу изилдөө алгачкы болуп, диссертациянын негизги бөлүгү буга чейин белгисиз болгон, жаңы фактылар менен толукталгандыгына байланыштуу негизги жаңылык деп баалоо туура.

2-жыйынтык. Илимий иштин маани-маңызын, андагы бир топ илимий айлампага кире элек архивдик материалдарды, расмий документтерди, бир катар жаңы маалыматтарды, баалуу булактарды эске алуу менен негизги жаңылык катары эсептөөгө болот. Аталган тема буга чейин диссертациялык деңгээлде комплекстүү изилденген эмес.

3-жыйынтык. Диссертациянын кол жазмасында заманбап методологиялык принциптердин жана усулдук ыкмалардын негизинде Кадамжай району, анын сурма, сымап комбинаттарынын тарыхына байланышкан илимий эмгектер, чогултулган материалдар системалаштырылып, аларга тарыхнаамалык жана булакнаамалык анализ берилип, диссертант тарабынан алгачкылардан болуп комплекстүү изилденген. Муну диссертациялык иштин негизги жаңычылдыгы катары кароого болот. Бул тема диссертациялык деңгээлде мурда конкреттүү жана жаңы багыттар менен комплекстүү каралган эмес.

4-жыйынтык. Кыргызстандын түштүк-батышындагы жайгашкан көмүр өнөр жайларынын Кадамжай сурма, сымап кенине салыштырмалуу каралып,

сурамжылоолор, маалыматтар чогултулуп, жыйналган материалдарга илимий анализ жүргүзүлгөн. Бул автордун изилдөөсүнүн **жарым-жартылай жаңы-чылдыгы** катары баалоого болот.

5-жыйынтык. Изилдөөдө каралган маселе Кыргызстандын тарыхында жалпы жолунан иликтөөгө алынып келгени менен жаңы фактыларга таянылган, жаңыча көз караштар системалаштырылып, Кадамжай районунун жана анын өнөр жайынын тарыхын изилдөөдө автор тарабынан мурда белгисиз болгон маалыматтар жана көз караштар менен толукталгандыгын илимге, мурда жарым-жартылай белгилүү болгон, ошол эле кезде бир катар жаңы тарыхый материалдар, расмий маалыматтар киргизилген. Диссертанттын изилдөөсүнүн материалдары, анын илимий-теориялык жыйынтыктары автордун тарых илимине кошкон **жарым-жартылай жаңы** салымы болуп эсептелет.

6-жыйынтык. Кыргызстандын эгемендүү тарыхнаамасында чөлкөм таануу багытында бир катар шаарлар, чөлкөмдөр буга чейин белгилүү деңгээлде изилдөөгө алынып келингенин, алардын кыргыз мамлекеттүүлүгүнүн тарыхындагы орду расмий белгиленип келгендигин эске алганда **жарым-жартылай жаңылыкты** баамдаса болот. Бирок ал жөнүндө айтуу негиздүү, анткени, өзгөчө мааниге ээ болгон кадам жай районунун тарыхта ээлеген ордун илимий негиздер менен бекемдөө зарылдыгы бар экендиги баарыбызга маалым.

7-жыйынтык. Кадамжай районунун тарыхы алгачкы жолу ар тараптуу, комплекстүү изилдөөгө алынып, анын тарыхый өнүгүүсүнүн диссертант тарабынан ачып берилүүсүнүн өзү маанилүү иш экендиги талашсыз. Диссертанттын **ири жаңылыгы** катары Кадамжай районунун пайда болуу, калыптануу, өнүгүү жана мезгил талабына шайкеш трансформациялануу жараянын кеңири белгилеген жаңы маалыматтары эсептелет. Изденүүчү Кадамжай районунун өнүгүү тарыхын расмий булактарга таянып, фактылардын негизинде жаңыча көз караштар менен салыштырмалуу жаңы ракурстан алып карай алган.

5. Диссертациянын илимий иштин ички биримдигин баалоо.

Таиров Хайридин Рахманалиевичтин диссертациялык ишинин илимий жыйынтыктары, корутундусу жана практикалык сунуштары диссертациялык иштин максаты жана милдеттеринен келип чыккан жоболорго жооп берет. Диссертанттын жекече салымы катары илимий изилдөөнүн жүрүшүндө каралып жаткан маселе боюнча буга чейин белгисиз болгон бир топ архивдик материалдар, расмий документтер, талаа материалдары изилденип жаткан маселенин булактык базасын байыта алган, диссертациянын структурасындагы иликтенүүчү маселелер жалпылап, комплекстүү түрдө иликтенгендиги көрүнүп турат. Диссертациясынын кол жазмасы жаңы тарыхый булактарды илимий айлампага киргизүүнүн негизинде Кадамжай районунун тарыхын комплекстүү

изилдөөгө алган илимий изилдөө иши болуп саналат. Автордун жекече салымы илимий изилдөөнүн жүрүшүндө каралып жаткан маселеленин баардык аспектилерин, чогултулган материалдарды системалаштырып, диссертациялык иште тарыхый процесстер логикалык жана хронологиялык жактан ырааттуу каралып, маселенин баардык структуралык тизими боюнча ынандуу жыйынтыктар чыгарылган. Изденүүчүнүн жекече салымы катары изилдөө жараянынын натыйжасында автор тарабынан архивдик булактарга анализ жасалып, алардын айрымдары илимий чөйрөгө биринчи жолу киргизилген. Демек, диссертациянын илимий жана практикалык маанисин ачууда, изилдөөгө алынган көйгөйлүү маселелерди чечүүдө иштин илимий жыйынтыктарынын ички биримдиги жана багыттуулугу толук жетишилген деп саноого болот.

Диссертациялык иш киришүү бөлүмүнөн, төрт баптан, корутундудан, колдонулган тарыхый булактардын жана адабияттардын тизмесинен турат.

Изденүүгө алынган маселе боюнча төмөнкү илимий эмгектер жарык көргөн:

1. Таиров, Х. Р. Кадамжай районунун этнодемографиялык маселелери [Текст] / Х. Р. Таиров // Наука и новые технологии №5.Б.-2013. – Б. 69-70.

2. Таиров, Х. Р. Кадамжай сурма комбинатынын өнүгүү тарыхы [Текст] / Х. Р. Таиров // Наука и новая технологии инновации Кыргызстана №8,Б- 2021. - , 85-90.

3. Таиров, Х. Р. Кадамжай районундагы чек ара маселелери [Текст] / Х. Р. Таиров // Наука и новая технологии инновации Кыргызстана №8,Б.- 2021. -С. 90-93.

4. Таиров, Х. Р. Кадамжай районунун айыл чарбасынын өнүгүүсү [Текст] / Х. Р. Таиров // Известия ВУЗов №6, Б.-2021. – Б. 167-170.

5. Таиров, Х. Р. Кадамжай районундагы Социалистик Эмгектин Баатырлары [Текст] / Х. Р. Таиров // Наука и новая технологии инновации Кыргызстана. №8, Б.2023. – Б.

6. Таиров, Х. Р. Исторические аспекты реализации программы развития ООН в Кыргызстане [Текст] / Х. Р. Таиров // Международный журнал гуманитарных и естественных наук №10-1. -М.-2021. -С.52-56.

7. Таиров, Х. Р. Абдыкадыр Орозбеков улуттук саясий лидер [Текст] / Х. Р. Таиров // Наука и новая технологии, инновации Кыргызстана. №8, 2023. – Б.

8. Таиров, Х. Р. Изменения в образовании, социальной и культурной жизни Кадамжайского района Кыргызской Республики [Текст]/Х. Р. Таиров//Международный журнал гуманитарных и естественных наук. №1-1(88). -М., 2024. - С.50-56.

6. Диссертациянын негизги жоболорун, натыйжаларын жана корутундуларын жарыялоонун жетиштүү толуктугун ырастоо.

Диссертациялык иштин мазмуну боюнча Кыргыз Республикасынын Улуттук аттестациялык комиссиясынын талабына ылайык рецензияланган илимий

басылмаларда 9 макала жарыяланган. Жарык көргөн илимий макалалардын мазмуну диссертациянын мазмунун чагылдырат, жарыяланган эмгектердин упайынын көлөмү – 180 упайды түзөт жана Кыргыз Республикасынын Улуттук аттестациялык комиссиясы койгон талаптарга негизинен жооп берет.

Изденүүчү Таиров Х.Р. диссертациясындагы жыйынтыктарды, корутунду пикирлерди негиздүү жана ынанымдуу далилдей алган. Илимий айлампага киргизилген материалдарды изилдөөдө колдонулган ыкмалар диссертациялык иштин максатын жана милдеттерин ишке ашырууда жакшы жыйынтыктарды бергендиги автор тарабынан ырасталган.

7. Авторефераттын диссертациянын мазмунуна туура келиши.

Авторефераттын кыргызча, орусча нускасы бири-бирине дал келет. Авторефераттын мазмунуна диссертациянын текстиндеги материалдардын чагылдырылышы дал келет. Кыргыз Республикасынын Улуттук аттестациялык комиссиясынын талабына ылайык диссертациялык иштин кыска резюмеси кыргыз, орус, англис тилдеринде берилген.

8. Диссертациянын мазмуну жана жасалгаланышы боюнча сунуштар, мүчүлүштүктөр жана сын пикирлер.

1. Диссертациянын мазмуну жана маңызында 3-бапты «Кадамжай районунун Кеңеш доорундагы калыптануу, өнүгүү тарыхы» - деп атап, өзүнчө бөлүмдө “Кадамжайдагы стратегиялык маанидеги комбинаттар жана алардын коргоо жаатындагы салымы” - деп койсо, диссертация толук болмок. Мындай аракет менен Кадамжай районундагы сымап жана сурьма комбинаттары Кыргызстан эле эмес мурдагы СССРдин маанилүү стратегиялык ишканалары жайгашкан, коргоо багытында эң маанилүү продукцияларды берип турган район болгону баса көрсөтүлмөк.

2. 4-бапта азыркы Кадамжай районунун 2009-жылдан кийинки (109-110-бб.) калкынын санын, алардын социалдык абалын, райондогу эмгек каармандарын жана чыгаан инсандарын чагылдырып койсо диссертация толук болмок.

3. Баптардын, параграфтардын тең салмактуулугуна көңүл буруу зарыл. Диссертациянын көлөмү 123 бет, киришүү 6 бет, 2-баптын 2-бөлүгү – 6 бет, 3-баптын 2- бөлүгү 22 бет, 3-бөлүгү 7 бет, 4-баптын 2-бөлүгү 9 бет. Ошол эле кезде, колдонулган булактардын жана адабияттары тизмеси 16 бет, тиркемелери 19 бет. Биздин пикирде мындай теңсиздиктен арылуу керек.

4. Диссертацияда кээ бир стилистикалык, грамматикалык мүчүлүштүктөр бар, аларды оңдоо керек.

9. Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Улуттук аттестациялык комиссиясынын диссертацияларга койгон талабына жооп бериши.

Таиров Хайридин Рахманалиевичтин “Кадамжай районунун тарыхы” аттуу 07.00.02. – Ата Мекен тарыхы адистиги боюнча тарых илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алууга сунушталган диссертациялык иши өз алдынча жазылган илимий эмгек болуп саналат. Диссертациянын

мазмуну, түзүмү, илимий деңгээли, жасалгасы Кыргыз Республикасынын Президентине караштуу Улуттук аттестациялык комиссиясынын кандидаттык диссертацияларга койгон талаптарына негизинен жооп берет. Таиров Хайридин Рахманалиевич 07.00.02. - Ата Мекен тарыхы адистиги боюнча тарых илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын алууга татыктуу.

Расмий биринчи оппонент,
тарых илимдеринин доктору, профессор **Б.К. Абытов**

Ош МУ
Тастыктаймын
20 24 ж. « 6 » 18
Кадрлар бөлүмүнүн башчысы **Турдубасва Г.**